

Να διαβάσετε το πιο κάτω κείμενο και να απαντήσετε στις ερωτήσεις που ακολουθούν:

Η διαχωριστική γραμμή μεταξύ των γενετικών παρεμβάσεων που μπορούν να θεωρηθούν κοινωνικά βελτιωτικές και εκείνων που έχουν εν δυνάμει σοβαρές **παρενέργειες**, βρίσκεται στο σκοπό για τον οποίο γίνονται οι γενετικές έρευνες. Αν στόχος τους είναι η ζωή να γίνει υγιέστερη, τότε είναι ανόητο να **αντιδρούμε** και να ζητούμε να απαγορευτούν οι σχετικές προσπάθειες. Αντιθέτως, αν έχουν ως στόχο να **δημιουργηθούν** παιδιά με χαρακτηριστικά που να ανταποκρίνονται στις **προδιαγραφές** των γονιών τους, τότε η γενετική έρευνα είναι **άκρως** επικίνδυνη και πρέπει να τεθεί άμεσα κάτω από στενή ρυθμιστική **εποπτεία** και παρακολούθηση εθνικών και υπερεθνικών θεσμών. Ας δούμε γιατί.

Έστω ότι η βιοτεχνολογία αφήνεται να αναπτυχθεί ανεξέλεγκτα. Τότε, αρκετοί επιστήμονες **υποστηρίζουν** ότι σύντομα θα καταστεί δυνατή η δημιουργία «παιδιών κατά παραγγελία» με μορφολογικά, διανοητικά και ψυχολογικά χαρακτηριστικά που θα ικανοποιούν κάποιες **επιθυμητές** προδιαγραφές. Τα οικονομικά μέσα των γονιών θα αρχίζουν να προσδιορίζουν την κοινωνική επιτυχία των παιδιών και η ανισότητα θα αυξηθεί πέρα από τα όρια που είναι δυνατόν να αντισταθμιστούν μέσω της αναδιανομής του πλούτου και του εισοδήματος. Ταυτόχρονα, η βιοτεχνολογία μπορεί να χρησιμοποιηθεί από κάποια ισχυρή χώρα προκειμένου να **επιβάλει** **καθεστώ**ς παγκόσμιου ολοκληρωτισμού. Πού θα οδηγηθεί η ανθρωπότητα με όλα αυτά;

Είναι τα πιο πάνω απίθανα; Μάλλον όχι. Και τούτο γιατί, όπως γνωρίζουμε από το παρελθόν, οι κυβερνήσεις δε δεσμεύονται στη χρήση των αποτελεσμάτων των μεγάλων ανακαλύψεων μόνο για το καλό του ανθρώπου. Αν χρειάζεται **επιβεβαίωση** περί τούτου αρκεί να θυμηθούμε πώς **χρησιμοποιήθηκαν** η **φωτιά**, η **πυρίτιδα** και η **ατομική ενέργεια**. Συνεπώς, το ακανθώδες ερώτημα που προκύπτει είναι πού τραβάμε την απαγορευτική γραμμή στην **εξέλιξη** της βιοτεχνολογίας και πώς ελέγχουμε τα αποτελέσματα ώστε να **αποτραπούν** εφαρμογές οι οποίες αναιρούν τη χρησιμότητα της επιστήμης για τον άνθρωπο.

Όσον αφορά το πρώτο σκέλος της ερώτησης, η άποψή μου είναι ότι πρέπει να τραβήξουμε τη γραμμή έτσι ώστε να επιτρέπεται η επίτευξη αποτελεσμάτων που **αποσκοπούν** μόνο στην καταπολέμηση των ασθενειών. Με άλλα λόγια, τα πειράματα που αποσκοπούν είτε στην αλλαγή της φύσης του ανθρώπου είτε στην **επίτευξη** της αθανασίας πρέπει να απαγορευτούν. Βεβαίως, επειδή η απαιτούμενη γνώση είναι αδύνατον να στεγανοποιηθεί, το εγχείρημα της διάκρισης μεταξύ των δύο κατευθύνσεων της βιοτεχνικής έρευνας είναι εξαιρετικά δύσκολο για το σχεδιασμό και την εφαρμογή αποτελεσματικής ρυθμιστικής πολιτικής. Αλλά τώρα που ο πειρασμός βγήκε από το μπουκάλι πρέπει να δούμε πώς θα τον κάνουμε να δουλέψει υπέρ και όχι κατά του ανθρώπινου γένους.

Τέλος, αναφορικά με το δεύτερο σκέλος της ερώτησης, το πρόβλημα δεν αντιμετωπίζεται με κάποιες νομοθετικές ρυθμίσεις. Αυτό που απαιτείται είναι η δημιουργία πολιτικών και κοινωνικών θεσμών για το δημοκρατικό έλεγχο της βιοτεχνολογίας. Πιο συγκεκριμένα, σε εθνικό και υπερεθνικό επίπεδο πρέπει να **δημιουργηθούν** θεσμοί με τεχνική και πολιτική ικανότητα που να **διακρίνουν** μεταξύ των γενετικών αλλαγών που προάγουν τον άνθρωπο και εκείνων που βάζουν σε κίνδυνο την αξιοπρέπειά του.

(Γ.Κ.Μπήτρου, «Βιοτεχνολογία και κίνδυνοι»(διασκευή), ΤΟ ΒΗΜΑ, 19.1.2003)

Ερωτήσεις:

A1. Να γράψετε με δικά σας λόγια περίληψη του πιο πάνω κειμένου σε έκταση 100 – 120 λέξεων.

A2. Ποια είναι η θέση του συγγραφέα σχετικά με την εξέλιξη της βιοτεχνολογίας; Συμφωνείτε με την άποψή του; Δικαιολογήστε την απάντησή σας.

A3. Να αναφέρετε τα δομικά στοιχεία και τον τρόπο ανάπτυξης της δεύτερης παραγράφου τεκμηριώνοντας την απάντησή σας.

ΓΛΩΣΣΑ

B1. Να γράψετε **μια ολοκληρωμένη πρόταση** με καθεμιά από τις πιο κάτω λέξεις, έτσι που να φαίνεται η σημασία τους:

- προδιαγραφές
- επιθυμητές
- καθεστώ
- αποσκοπούν
- επίτευξη

B2. Να ξαναγράψετε τις πιο κάτω φράσεις αντικαθιστώντας τις υπογραμμισμένες λέξεις με συνώνυμές τους, χωρίς να αλλάξετε το νόημα των φράσεων και το γραμματικό τύπο των λέξεων:

- έχουν σοβαρές παρενέργειες
- είναι άκρως επικίνδυνη
- κάτω από στενή ρυθμιστική εποπτεία
- στην εξέλιξη της βιοτεχνολογίας
- να αποτραπούν εφαρμογές

B3. Για καθεμιά από τις πιο κάτω λέξεις να γράψετε ένα παράγωγο ουσιαστικό και ένα παράγωγο επίθετο:

- αντιδρούμε
- δημιουργηθούν
- υποστηρίζουν
- (να) επιβάλει
- διακρίνουν